

TIL SØRGENDE MENNESKER

C.W. Leadbeater

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

TIL SØRGENDE MENNESKER

C.W. Leadbeater

Oversættelse: Thora Lund Mollerup & Erik Ansvang

Sorgen

Et menneske, du holdt meget af, er afdøet ved døden. Et menneske, der måske var hele din verden. Og nu oplever du, at verden er tom, og livet ikke længere er værd at leve. Du føler, at glæden har forladt dig for altid – at tilværelsen for fremtiden ikke kan være andet end håbløshed – at livet ikke kan blive andet end en nagende længsel efter *“at berøre en hånd, som ikke er der – en længsel efter at høre en stemme, der er tavs”*.

Du tænker naturligvis på dig selv og dit uerstattelige tab, men denne sorg er ikke den eneste. Sorgen forværres af uvisheden om, hvordan den afdøde har det. Du føler, at din kære befinder sig et andet sted – *du ved bare ikke hvor*. Du håber inderligt, at den afdøde har det godt, men vender du blikket mod himlen, er alt tomt. Når du spørger, kommer der intet svar. Og på denne måde bliver sorgen og tvivlen overvældende. Den skaber en mørk sky, der skjuler Solen.

Din følelse er helt naturlig, og den er forståelig. Der er grund til medfølelse med alle, der sørger på samme måde som dig. Men jeg håber, at jeg kan gøre andet og mere for dig end blot at have medfølelse. Jeg håber, at jeg kan give dig både hjælp og trøst. Et håb og en trøst, der er kommet til tusinder, der var i samme situation som dig. Hvorfor skulle denne hjælp ikke også komme til dig?

Du tænker måske: *“Hvor kan der findes håb eller trøst for mig?”* Men der er håb og trøst, fordi din sorg er baseret på en fejltagelse. Du sørger over noget, som i virkeligheden ikke er sket. Når du forstår virkeligheden, vil din sorg forsvinde.

Du tænker nok: *“Mit tab er virkeligt. Hvordan vil du være i stand til at hjælpe mig uden at bringe den døde tilbage til livet?”* Jeg forstår din følelse, men vær tålmodig og forsøg at acceptere tre hovedpunkter, som jeg vil præsentere for dig – først i store træk og derefter i overbevisende detaljer.

1. Dit tab er kun tilsyneladende et faktum, og det stammer alene fra din synsvinkel. Jeg vil give dig en anden synsvinkel. Din lidelse skyldes en stor fejltagelse. Den er udtryk for uvidenhed om naturens love. Lad mig hjælpe dig med at finde vejen til indsigt ved at forklare nogle enkle sandheder, som du efterfølgende kan studere.
2. Du behøver ikke at være urolig for eller føle usikkerhed angående den afdødes tilstand, for livet efter døden er ikke længere et mysterie. Der findes en tilværelse på den anden side af døden, og denne tilværelse er underlagt de samme naturlove, som den fysiske verden, og den indre verden er udforsket med videnskabelig nøjagtighed.
3. Du har ingen grund til at sørge, for din sorg påvirker den afdøde. Hvis du blot vil åbne dit sind for sandheden, vil din sorg forsvinde.

Tro eller viden?

Du synes måske, at der kun er tale om påstande. Jeg vil derfor spørge dig, hvad din nuværende tro eller forestilling bygger på – uanset hvilken tro det handler om? Sandsynligvis stammer den fra en eller anden religion – eller fra en påstand om, at det står skrevet i en eller anden hellig bog – eller fra naturvidenskaben – eller fordi det er den almindelige opfattelse i dine omgivelser – det vil sige din tids almindeligt anerkendte mening. Men hvis du vil prøve at frigøre dig fra forudfattede meninger, vil du se, at disse holdninger hviler på påstande, for de forskellige religioner har forskellige opfattelser. Og ordene i de hellige bøger fortolkes og er blevet fortolkede på forskellige måder. Og naturvidenskabens opfattelse kan ikke bevises. Nutidens almindelig anerkendte opfattelse er ikke baseret på nogen bestemt viden. Den er bare noget, man har hørt andre sige. Disse ting, der berører mennesker så dybt og inderligt, er alt for vigtige til at overlades til rene gætterier eller tågede trosforestillinger. De må sandsynliggøres ved videnskabelig undersøgelse og logisk konklusion. Denne undersøgelse er foretaget. Den logiske konklusion er vedtaget. Og det er resultatet af denne forskning, jeg nu ønsker at indvie dig i. Jeg forventer ingen blind tro. Jeg fortæller bare, hvad jeg selv *ved*, er kendsgerninger, og jeg vil bede dig om selv at undersøge dem nærmere.

Sjælen

Lad os tage disse punkter ét for ét. For at hjælpe dig til en forståelse må jeg først fortælle dig lidt mere om menneskets konstitution, end hvad der i almindelighed er kendt af mennesker, der ikke har foretaget dybere studier af emnet. Du har sandsynligvis hørt gådefulde oplysninger om, at mennesket ejer et eller andet udødeligt, der kaldes en sjæl, og man påstår, at den overlever det fysiske legemes død. Jeg ville gerne have dig til at frigøre dig for denne uklare forestilling og have dig til at acceptere, at selvom det kan være sandt, så er det en fejlagtig beskrivelse af det virkelige forhold. Sig ikke: "Jeg håber, at jeg *har* en sjæl", men, "jeg *ved*, at jeg *er* en sjæl". *Det er den virkelige sandhed! Mennesket er en sjæl, der har et fysisk legeme. Det fysiske legeme er ikke mennesket. Det er intet andet end menneskets ydre klædning. Det, du kalder døden, svarer til at kassere en slidt overfrakke. En kasseret overfrakke er lige så lidt afslutningen på menneskelivet, som det medfører din død, at du kasserer din overfrakke. Konklusionen er derfor, at du ikke har mistet din ven ved døden! Du kan bare ikke længere se den ydre klædning, som du var vant til at se ham eller hende i. "Overfrakken" er forsvundet, men mennesket, der var inden i, er ikke forsvundet – og det er jo mennesket, du holder af – ikke "overfrakken"!*

Før du er i stand til at forstå din afdøde vens tilstand, må du forstå din egen. Prøv at acceptere den kendsgerning, at du er et udødeligt væsen – udødeligt, fordi du er udødelig i dit inderste væsen – fordi du er en livsgnist fra Guds egen ild – fordi at du har levet i tidsaldre, før du iførte dig den ydre klædning, som du kalder dit fysiske legeme. Og at du skal leve i mange tidsaldre, efter at det fysiske legeme er smuldret og blevet til støv. *Gud skabte mennesket, for at det kan være et billede på hans egen evighed.*" Dette er hverken en hypotese eller en naiv tro. Det er et bestemt videnskabeligt faktum, der kan bevises. Det kan bekræftes af den litteratur, der findes om emnet, hvis du vil gøre dig den ulejlighed at læse den. Det, du oplever som dit fysiske liv, er i virkeligheden kun en enkelt dag i dit virkelige liv som sjæl – og det samme gælder for din afdøde ven. Din afdøde ven *ikke* død – det er kun det fysiske legeme, der nu er aflagt.

Men det medfører ikke, at du skal tænke på din ven som et ulegemligt åndevæsen, der er blevet hverken mere eller mindre sig selv end tidligere. Paulus sagde: *"Der findes et naturligt legeme, og der findes et åndeligt legeme"*. De fleste misforstår denne udtalelse. De forestiller sig, at disse legemer følger efter hinanden. De forstår ikke, at alle mennesker er i besiddelse af begge legemer *samtidigt*. Du, som læser dette, har både "et naturligt legeme" – det vil sige et fysisk legeme, som du kan se – og et indre "åndeligt legeme", som du ikke kan se. Og når du aflægger det fysiske legeme, er du stadig i besiddelse af det andet og finere legeme. Efter døden er du til stede i dit "åndelige legeme". Hvis vi sammenligner det fysiske legeme med en trøje eller en kjole, kan man forestille sig det åndelige legeme som den almindelige hjemmetrøje eller hjemmekjole, som mennesket bærer under overtøjet.

Søvnen – den lille død

Hvis du kan følge denne tanke, kan vi gå et skridt videre. Det er ikke alene i det, der kaldes døden, at man lægger denne overfrakke af tæt stof, for hver nat, når du falder i søvn, lægger du den i et antal timer, og du svæver rundt i en indre verden i dit åndelige legeme. Det er usynligt for den fysiske synssans, men klart og synligt for de mennesker, der benytter deres åndelige legemer på samme tid. Det skyldes, at ethvert legeme kun er i stand til at registrere det, der befinder sig på dets eget niveau. Med dit fysiske legeme ser du kun andre fysiske legemer. Med dit åndelige legeme ser du kun andre åndelige legemer – indtil du tager din fysiske "overfrakke" på igen. At tage din fysiske "overfrakke" på igen vil sige, at du vender tilbage til dit tættere fysiske legeme og vågner op (eller rettere ned) til denne lavere verden, og nogle gange har du erindringer med, som ganske vist ofte er voldsomt forvrængede – en slags erindringer om, hvad du har set, mens du var et andet sted – og det kalder man en drøm. Søvn kan derfor kaldes en slags midlertidig død. Forskellen er kun, at du ikke fjerner dig så definitivt fra din "overfrakke", at du ikke er i stand til at tage den på igen. Konklusionen er, at når du sover, glider du over i den samme tilstand som den, din kære afdøde er gået over i. Jeg vil nu forklare, hvordan denne tilstand er.

Det sadistiske dogme

Mange teorier angående livet efter døden har været almindeligt accepterede – de fleste af dem var et resultat af misforståelser af gamle hellige skrifter. Der var en periode, hvor man troede på det sadistiske dogme om det, der kaldtes *den evige fortabelse*. Dette dogme var stort set almindeligt accepteret i Europa, mens det i dag kun er meget naive mennesker, der tror på det. Dogmet var baseret på en forkert oversættelse af bestemte ord, som man påstod stammede fra Kristus, og dogmet blev brutalt brugt af middelalderens munke som et formålstjenligt skræmmebillede, der kunne bruges til at skræmme de uvidende masser til at underkaste sig Kirken. Efterhånden som civilisationen udvikledes, begyndte det at gå op for de tænkende mennesker, at denne opfattelse ikke alene var blasfemisk, men direkte latterlig. Nye fortolkere af religionen har derfor forsøgt at komme med forklaringer, der var lidt mere troværdige og sandsynlige, men som regel har de været diffuse og tvetydige og ikke mindst langt fra den enkle sandhed. Samtlige kirker har gjort deres lærdomme komplicerede, fordi de absolut ville tage udgangspunkt i et urimeligt og fornuftstridigt dogme om en barbarisk og fornærmet Gud, der ville gøre sin egen menneskehed fortræd. De kopierede denne forfærdelige lære fra den primitive jødedom i stedet for at gå ud fra Kristi lære, der betonedede, at Gud er menneskehedsens *alkærlige*

Fader. De, der har forstået denne fundamentale kendsgerning, at Gud er kærlighed, og at Universet styres af vise og evige love, begynder at forstå, at kærlighedens love både må respekteres i livet efter døden og i livet i den fysiske verden. Men selv med denne forståelse er forestillingerne uklare. Man vil have os til at tro på en mystisk fjern Himmel, og om en *dommens dag* engang i en fjern fremtid, men der siges intet om, hvad der sker her og nu. De, der underviser i disse emner, påstår ikke engang, at de har personlige erfaringer med tilstandene efter døden. De fortæller ikke, hvad de selv *ved*, men kun, hvad de har *hørt* andre fortælle. Er det tilfredsstillende?

Sandheden er, at den blinde tross dage er forbi! Tiden er inde til videnskabelig indsigt. Vi kan ikke længere acceptere ideer, der ikke er baseret på forstand og sund fornuft. Der er ingen grund til, at videnskabelige metoder ikke skulle kunne anvendes til at finde svar på de problemer, der tidligere udelukkende var overladt til fortolkere af religionen. Videnskabelige metoder til denne forskning er anvendt af esoterikere og mennesker med psykiske evner, og det er resultatet af disse undersøgelser – der er baseret på iagttagelse, som er en videnskabelig forskningsmetode – der er grundlaget for informationerne i det følgende.

Ånd og stof

Mennesket er et åndeligt væsen, men det lever i en stoflig verden – en verden, der kun delvist er kendt af mennesket. De erkendelser, vi har erhvervet indtil nu, stammer fra sanserne, men de menneskelige sanser er i høj grad ufuldkomne. Ved hjælp af sanserne kan vi se faste genstande. De fleste væsker kan vi også se – medmindre de er fuldstændig klare. Men luftarter er som regel usynlige. Undersøgelserne viser, at der findes mange andre stofarter, der er langt finere end selv de fineste luftarter, men de kan ikke opfattes med de fysiske sanser, og derfor kan vi ikke få oplysning om dem ved hjælp af de fysiske sanser.

Men det forhindrer os ikke i at komme i kontakt med dem. Vi kan undersøge dem, men det kun gøres ved hjælp af det "åndelige legeme", for det har sanser på samme måde som det fysiske legeme. De fleste mennesker er endnu ikke i stand til at anvende disse sanser, men det er en evne, der kan erhverves af enhver. Vi *ved* det, fordi den *er* blevet erhvervet. Og de, der har den, kan se meget, som er skjult for det almindelige menneskes syn. De ser, at verden er langt mere vidunderlig, end vi nogensinde har forestillet os, for selvom menneskeheden har levet i denne verden i tusindvis af år, er de fleste komplet uvidende om den højere og skønnere del af livet på planeten. Den forskningsmetode, der her er tale om, har allerede resulteret i utallige åbenbaringer. Disse informationer kan studeres i den esoteriske litteratur, men her beskæftiger vi os kun med den del af forskningen, der giver os indsigt i livet efter det, vi kalder døden, og i de såkaldt afdødes tilstand i dette liv.

Først er det vigtigt at erkende, at døden ikke er livets afslutning, selvom vi i vores uvidenhed tidligere har accepteret denne påstand. Døden repræsenterer bare et enkelt skridt, der fører fra et livsstadie over i et andet. Jeg har allerede sagt, at det svarer til, at man tager sin overfrakke af. Mennesket er herefter iført sin sædvanlige hjemmebeklædning – det "åndelige legeme". Når Paulus kaldte dette legeme for "åndeligt", skyldes det, at det er så meget finere end det fysiske, men det er stadig et legeme og derfor stofligt – selvom det stof, det består af, er langt finere end fysiske stof. Det fysiske legeme fungerer som åndens forbindelse til den fysiske verden. Uden det fysiske legeme som redskab, ville ånden være ude af stand til at komme i forbindelse med den fysiske verden – at påvirke den eller blive påvirket af den. Det åndelige legeme fungerer på akkurat samme måde. Det fungerer som

mellemlid mellem ånden og den højere og "åndelige" verden. Men denne "åndelige" verden er ikke noget diffust, fjernt og utilgængeligt. Den er ganske enkelt en højere del af den verden, vi for tiden befinder os i. Jeg påstår ikke, at der ikke findes andre, langt højere og endnu fjernere verdener. Jeg siger bare, at det, der sædvanligvis kaldes død, ikke har noget at gøre med disse meget høje verdener. Døden er ikke andet end en overgang fra ét stadie eller én tilstand til en anden i en verden, som vi alle kender. Det er korrekt, at det menneske, der gennemlever denne forandring, bliver usynligt for dig, men hvis du vil tænke lidt dybere over det, vil du se, at dette menneske altid har været usynligt for dig! Det, som du har været vant til at se, er kun det legeme, som din ven belivede. Nu believer din ven et andet og finere legeme, som du ikke kan se med dit fysiske syn, men det medfører bestemt ikke, at din ven nu er uden for din rækkevidde.

De afdøde er ikke døde

Vi må forstå, at de mennesker, som vi kalder "de døde", *ikke* har forladt os. Vi er blevet opdraget i en tåbelig tro på, at ethvert dødsfald er et specielt og enestående mirakel. Vi har hørt, at når sjælen forlader legemet, forsvinder den på en eller anden mystisk måde ind i en Himmel på den anden side af stjernerne – uden at der gives den mindste forklaring på, hvilke transportmidler den benytter for at bevæge sig over rummets svimlende afstande. Naturens måder at fungere på er i høj grad overraskende og ofte uforståelige, men de går aldrig stik imod sund fornuft og logik. Når du tager din overfrakke af i entreen, forsvinder du ikke pludselig op på en fjern bjergtop. Du står præcis dér, hvor du stod, før du tog overfrakken af – selvom du sikkert ser lidt anderledes ud. På nøjagtig samme måde befinder et menneske sig på præcis samme sted, som det befandt sig for et øjeblik siden, når det aflægger sit fysiske legeme. Ganske vist kan man ikke længere se dette menneske med det fysiske syn, men årsagen er ikke, at det er forsvundet. Det legeme, den afdøde nu er iført, er bare ikke synligt for det fysiske syn.

Du ved måske, at menneskets øjne kun opfanger en meget begrænset del af de svingninger, der findes i naturen, og naturligvis kan vi ikke se andre genstande end dem, der udsender de svingninger, vi er i stand til at opfatte. Det "åndelige legemes" synssans fungerer på samme måde. Den opfanger også svingninger, men de er helt anderledes, for de stammer fra en meget finere stoftype. Hvis du vil vide mere om dette emne, er det udførligt beskrevet i den åndsvidenskabelige litteratur.

Vi kan derfor konstatere, at man ved hjælp af det fysiske legeme kun kan sanse den fysiske verden, mens man ved hjælp af det "åndelige legeme" kan sanse tingene i den åndelige verden. Og glem ikke, at den "åndelige verden" på ingen måde er *en anden verden*. Den er bare en mere forfinet del af *denne verden*. Endnu en gang vil jeg gøre opmærksom på, at der naturligvis findes andre verdener, men de er ikke relevante for dette emne. Det menneske, som du forestiller dig er "gået bort", er i virkeligheden stadig hos dig. Når I står side om side – du i det fysiske legeme, og din ven i det åndelige legeme – registrerer du ikke denne tilstedeværelse, fordi du ikke kan se din ven. Men når du forlader dit fysiske legeme under søvnen, står du side om side med din ven, og du er helt bevidst om det. Jeres samvær er nøjagtig lige så virkeligt, som det var i den fysiske verden. Under søvnen er du på denne måde sammen med den, du holder af. Det er kun i de vågne timer, at du føler adskillelsen.

Drømme

Problemet er, at de færreste har bevidsthedsmæssig forbindelse mellem den fysiske verden og den åndelige verden. Selvom vi i den åndelige verden uden problemer kan huske den fysiske verden, så er det umuligt for de fleste at overføre erindringen om, hvad vi foretager os i den åndelige verden, når vi under søvnen har forladt det fysiske legeme. Hvis denne erindring var fuldkommen, ville døden i virkeligheden ikke eksistere for os. Nogle mennesker har opnået denne kontinuerlige bevidsthed, og alle kan opbygge den lidt efter lidt, for den hører med til den naturlige udfoldelse af menneskets evner. Hos mange er denne proces allerede begyndt, sådan at brudstykker af erindring slipper igennem, men der er en tilbøjelighed til bare at betragte dem som drømme og derfor mene, at de er ligegyldige – en tendens, man navnlig ser hos mennesker, der ikke har studeret drømme, og derfor ikke forstår, hvad de i virkeligheden er. Men mens der endnu kun er få, der er i besiddelse af et fuldkomment syn og en fuldkommen hukommelse, er der mange, der har været i stand til at føle deres kæres nærværelse – selvom de ikke kan se dem. Og der er andre, som – på trods af at de ikke har nogen klar erindring – vågner op af søvnen med en følelse af fred og lykke, der er resultatet af oplevelserne i en højere verden.

Husk altid at denne verden er den lavere, og den anden er den højere – og at den større i dette tilfælde omfatter den mindre. Derfor kan bevidstheden i den større verden nemt omfatte eller rumme erindringen om, hvad der er foregået i den mindre verden. Årsagen er, at man, når man falder i søvn og forlader den mindre verden, befrier sig for en begrænsning – nemlig det lavere legeme. Men når man vender tilbage til dette lavere liv, ifører man sig igen denne begrænsning, og i samme øjeblik, indhyller man de højere evner i en tåge, og synker derfor tilbage i glemselen. Konklusionen er, at hvis man ønsker at fortælle en afdød noget, behøver man bare at formulere det klart i tanken, lige før man falder i søvn. Man beslutter, at man vil fortælle den afdøde noget, og så er man sikker på at det vil ske, så snart man får kontakt. Måske ønsker man at få et råd fra den afdøde, og normalt vil blokeringen mellem de to bevidsthedsformer forhindre, at der overføres et klart svar. Men selvom man ikke kan overføre en bestemt erindring til den fysiske hjerne, vil man ofte vågne med et tydeligt indtryk om den afdødes holdning eller svar. Og som regel kan man føle sig sikker på, at dette indtryk er korrekt. På den anden side bør man spørge den afdøde om så lidt som muligt, for som vi senere skal se, er det bestemt ikke godt, at de døde i deres højere verden forstyrres af ting fra dette niveau, som de nu har frigjort sig fra.

Livet som afdød

Denne oplysning leder tanken hen på spørgsmålet om, hvordan de døde lever. Der kan ikke gives et entydigt svar, for der findes mange og store afvigelser, men generelt kan det siges, at de stort set altid er lykkeligere end i det fysiske liv. Som der står i et gammelt helligt skrift: *“Sjælene er i Guds hånd, og ingen lidelse skal ramme dem. I de uvidendes øjne ser de ud til at være døde, og deres død betragtes som en ulykke, og deres fjernelse fra os for at være fuldstændig tilintetgørelse, men de er i freden”*. Vi må derfor frigøre os fra forældede teorier. Det afdøde menneske springer ikke pludselig over i en utopisk Himmel. Det styrter heller ikke ned i et endnu mere utopisk Helvede. Der findes i virkeligheden intet Helvede i ordets forældede og ondskabsfulde betydning, og der findes intet Helvede andre steder i

nogen som helst betydning undtagen i form af det, som mennesket selv skaber. Prøv at acceptere, at døden ikke fremkalder nogen forandring hos et menneske. Det bliver ikke pludselig en stor helgen eller engel. Det bliver heller ikke pludseligt i besiddelse af alle tidsaldres visdom. Det afdøde menneske er akkurat det samme dagen efter sin død, som det var dagen før – med de samme følelser, den samme karakter og den samme intellektuelle udvikling. Den eneste forskel er, at dette menneske nu har mistet sit fysiske legeme.

Forsøg at forestille dig, hvad det vil sige. Det vil sige fuldstændig frihed fra muligheden for smerter eller træthed. Det betyder også frihed fra alle besværlige pligter. Det medfører fuldstændig frihed (sandsynligvis for første gang i vedkommendes liv) til at gøre alt, hvad man har lyst til. I det fysiske liv lever mennesket konstant under tvang – medmindre det hører til det ganske lille mindretal, der er økonomisk uafhængigt. Det fysiske menneske er nødt til at arbejde for at tjene penge – penge, som er nødvendige for at kunne betale for mad, tøj, varme, el og husleje for sig selv og for familien. For de færreste mennesker – eksempelvis kunstneres og musikeres – er arbejdet en glæde, men i de fleste tilfælde er arbejdet en aktivitet, som mennesket absolut ikke ville deltage i, hvis det ikke var tvunget til det.

I den åndelige verden er der ikke behov for penge. Man har heller ikke behov for hverken mad eller tag over hovedet, for alt i efterlivet står gratis og frit tilgængeligt for alle de "afdøde" beboere. I eksistensplanetets fine stof – i det åndelige legeme – kan mennesket bevæge sig frit omkring. Hvis man holder af smukke landskaber med skov, sø og himmel, kan man efter behag besøge Jordens skønneste steder. Holder man af kunst, kan man tilbringe al sin tid med at iagttage de største kunstneres mesterværker. Er man musikelsker, kan man frit vælge mellem verdens bedste orkestre – eller man kan bruge sin tid på at høre de dygtigste og mest berømte musikere. Uanset hvad det er, der har særlig interesse på Jorden, har man den fulde frihed til fuldstændig at dyrke sin interesse – dog forudsættes det, at aktiviteten stimulerer intelligensen eller de højere følelser, og at der ikke kræves et fysisk legeme for at kunne tilfredsstille disse behov. Det er derfor nemt at forstå, at gode og fornuftige mennesker er meget lykkeligere efter døden end før, for de har al den tid, de ønsker – ikke alene til fornøjelser, men også til at arbejde på deres videre udvikling ved at dyrke de aktiviteter, der interesserer dem mest.

Selvskabte lidelser

Er der da ingen i denne verden, der føler sig ulykkelige? Jo – for livet der er nødvendigvis en fortsættelse af livet her. Og mennesket er på enhver måde det samme, som før det forlod det fysiske legeme. Hvis interesserne i den fysiske verden har været primitive og grove, vil man være ude af stand til at tilfredsstille sine begær i den anden verden. Alkoholikeren vil lide af en voldsom trang til alkohol, fordi der er ikke længere er et fysisk legeme, der kan bruges til at dæmpe trangen. Det samme gælder rygeren og narkomanen. Mennesker med madbegær vil savne bordets glæder. Mennesker med pengebegær finder ikke længere penge eller kapital, som de kan bruge eller hobe op. Mennesker, som i det fysiske liv har ligget under for uværdige lidenskaber, vil føle begæret som en nagende trang. Det lidenskabelige menneske brænder stadig af et begær, der aldrig kan tilfredsstilles. Det menneske, der led af jalousi eller misundelse, vil stadig være plaget af sin jalousi og misundelse – ja i endnu højere grad, eftersom det ikke længere er muligt at påvirke holdninger og handlinger hos den person, der er genstand for denne karaktersvaghed. Der er ingen tvivl om, at mennesker med disse former for karaktersvagheder lider – men det er også kun denne type problemer, der skaber lidelse, og kun hvis karaktersvaghederne og begæret har været af både grov og fysisk natur. Og selv disse mennesker vil være

i stand til at få kontrol over deres egen tilstand. De skal blot overvinde de uheldige tilbøjeligheder, og når det sker, er de frigjort for de lidelser, som de selvskabte begær medfører. Husk altid, at der ikke findes nogen form for *straf*. Der findes intet andet end en bestemt og naturlig virkning af en bestemt årsag, og derfor behøver man blot at fjerne årsagen, hvorefter virkningen ophører – ikke altid øjeblikkeligt, men efterhånden som kraften fra årsagen er udtømt.

Mange mennesker har undgået disse indlysende laster, men samtidig har de levet, hvad der kaldes et almindeligt liv, for de har ofte og med begejstring deltaget i fester og selskabelighed med alle de traditionelle aktiviteter, der hører til, og de har stort set kun tænkt på at more sig. Disse mennesker har egentlig ingen lidelser i den åndelige verden, men ofte synes de, at den er kedelig, og at tiden falder dem forfærdelig lang. De kan slutte sig til andre af deres egen type, men som regel finder de dem temmelig intetsigende, for der findes ikke længere nogen indbyrdes konkurrence i almindelighed. De mere udviklede og begavede mennesker, som de gerne vil i kontakt med, er som regel optaget af andre aktiviteter, og derfor kan de ikke komme i kontakt med dem. Men enhver, der har fornuftige intellektuelle eller kunstneriske interesser, vil være langt lykkeligere uden for det fysiske legeme end i det. Og vi må ikke glemme, at det altid er muligt for et menneske at udvikle fornuftige interesser i begge verdener, hvis man er klog nok til at ønske og ville det.

Selvskabt lykke

Kunstneriske og intellektuelle mennesker er ekstraordinært lykkelige i det nye liv. Men det er min oplevelse, at de lykkeligste er mennesker, der oplever stor glæde ved at hjælpe, trøste og undervise andre. For selvom der i den indre verden ikke længere findes fattigdom, sult, tørst eller kulde, findes der dog stadig mange ulykkelige, der kan opmuntres og mange uvidende, der kan oplyses. Netop fordi der i Vesten findes så begrænset viden om tilværelsen efter døden, er der i denne indre verden alt for mange, der har behov for oplysning om det nye livs muligheder. Derfor kan den, der har viden og indsigt, bevæge sig omkring og give håb og sprede godt nyt på samme måde som hernede. Man må stadigt huske på, at "der" og "her" kun er udtryk, der bruges af hensyn til den almindelige uvidenhed, for den indre verden er *her*. Vi er omgivet af den hele tiden, og ikke et øjeblik må vi forestille os, at den er hverken fjern eller utilgængelig.

Kommunikation med de døde

Kan de døde se os? Kan man stille dem spørgsmål? Kan de høre, hvad vi siger? Der er ingen tvivl om, at de kan se os i den forstand, at de altid er bevidste om vores tilstedeværelse – og de ved, om vi er lykkelige eller ulykkelige, men de hører ikke de ord, vi siger. De har heller ikke bevidsthed om enkelthederne i vores fysiske handlinger. Hvis vi tænker os om, vil vi forstå de grænser, der er for deres synsevne. De believer det, som vi har kaldt "det åndelige legeme" – et legeme, som findes i os selv, og som er en nøjagtig kopi af det fysiske legeme. Men når vi er vågne, er vores bevidsthed udelukkende fokuseret i det fysiske legeme. Som tidligere nævnt, er det kun det fysiske stof, der gør indtryk på det fysiske legeme, og på samme måde er det kun den åndelige verdens stof, der kan iagttages ved hjælp af det højere legeme. Det eneste, den døde kan se af os, er derfor vores åndelige legeme, og det kræver ingen anstrengelser at se det. Når vi sover, benytter bevidstheden

det åndelige legeme, og for den døde er vi derfor vågne. Men når vi overfører bevidstheden til det fysiske legeme, oplever den døde, at vi falder i søvn, for selvom den døde stadig kan se os, ser og kommunikerer vi ikke længere med den døde. Når et såkaldt levende menneske falder i søvn, er det helt bevidst om den dødes tilstedeværelse, men når det er bevidst i det fysiske legeme, kan det ikke tale med den døde. Præcist det samme gælder det levende menneske (mens det er vågen) i den dødes øjne. Da vi normalt ikke kan huske, hvad vi har set under søvnen, når vi er vågne, tror vi fejlagtigt, at vi har mistet de døde – men de tror aldrig, at de har mistet os, fordi de hele tiden kan se os. For dem består hele forskellen i, at vi er sammen med dem om natten og fraværende om dagen. Nøjagtig det modsatte var tilfældet, da de var sammen med os i den fysiske verden.

Men det som vi her – under henvisning til Paulus – har kaldt det "åndelige legeme", kaldes sædvanligvis astrallegemet. Det er redskab for menneskets følelser og sindsstemninger. Derfor er det følelser og sindsstemninger, der tydeligst viser sig for de døde. Er vi glade, mærker de det øjeblikkeligt, men det er ikke sikkert, at de kender årsagen til glæden. Er vi kedede af det, føler de det straks og tager del i den, selvom de ikke ved, hvorfor vi er fortvivlede. Disse forhold gælder naturligvis i de vågne timer i den fysiske verden, men når vi sover, taler de med os, ligesom dengang de selv var til stede i den fysiske verden. Her i det fysiske liv kan vi simulere følelser, men i den højere verden er det ikke muligt, for følelserne viser sig straks gennem synlige forandringer. Da så mange af vores tanker er tæt forbundet med vores følelser, vil de fleste af tankerne også med lethed kunne ses i den indre verden – hvorimod enhver form for abstrakt tænkning er skjult.

Helvede?

Man kan konkludere, at efterlivet har meget lidt tilfælles med den Himmel og det Helvede, vi har hørt om i barndommen. Alligevel er det korrekt, at der findes tilstande, der ligger til grund for disse myter. Helvede eksisterer ikke i virkeligheden, og dog er det nemt at forstå, at alkoholikeren, rygeren, narkomanen og det menneske, der er underlagt sine begær, kan have opbygget noget, der kan minde om det. Men disse tilstande varer ikke evigt. De består kun indtil begæret er tonet ud og forsvundet. Til enhver tid bestemmer ethvert menneske selv, hvor længe det vil lide, hvis det er stærkt og fornuftigt nok til at gøre sig til herre over de fysiske begær og fuldstændigt at løfte sig over dem. Det er dette faktiske forhold, der ligger til grund for den katolske lære om Skærsilden – det vil sige ideen om, at et menneske efter døden må udsulte de dårlige egenskaber og dermed opleve en del lidelse, før det kan få adgang til Himlens salighed.

Der findes et andet og endnu højere livsstadie efter døden, som ret præcis svarer til en rationel forestilling om Himlen. Dette højere stadie nås, når alle lavere eller selviske begær er helt forsvundet. Derefter glider mennesket over i en tilstand af ekstase eller høj intellektuel virksomhed afhængig af menneskets natur og energikvalitet. For mennesket er det en livsperiode med den højeste salighed – en periode, hvori det langt bedre forstår virkeligheden og bliver mere ét med den. Det er en glæde og ekstase, som *alle* opnår – ikke kun de religiøse og de, der tror, de er "udvalgte".

Det må på ingen måde betragtes som en *belønning*. Der er blot tale om en uundgåelig

virkning af den karakter, man har udviklet i det fysiske liv. Hvis et menneske praktiserer en høj og uselvsk livsholdning, hvis det er godt udviklet i intellektuel eller kunstnerisk retning, vil det uundgåelige resultat af en sådan udvikling blive den ubeskrivelige glæde, der her tales om. Men man må huske, at alt dette kun er stadier i ét og samme liv, for på samme måde som et menneskes valg i ungdommen i væsentlig grad skaber betingelserne i voksenalderen og i alderdommen, sådan er et menneskes valg i det fysiske liv bestemmende for de forhold, det kommer til at leve under i efterlivet. Varer denne salighedstilstand evigt? Nej – for som sagt er den resultatet af det fysiske liv, og en begrænset årsag kan aldrig skabe en ubegrænset virkning.

Menneskets liv og sjælens liv

Menneskelivet er nået langt længere og er langt større end normalt antaget. Livsgnisten, der udgik fra Gud, må vende tilbage til Ham, og vi er endnu langt fra guddommelig fuldkommenhed. Alt liv er under udvikling, for den guddommelige lov er udvikling. Og mennesket vokser – langsomt men sikkert – sammen med alt andet liv på Jorden. Det, som i almindelighed kaldes et menneskeliv, er i virkeligheden kun en dag af et menneskes virkelige liv. På samme måde som mennesket i det almindelige liv står op hver morgen, tager sit tøj på og går på arbejde for senere – når det bliver nat – tager tøjet af og går til ro ... for derefter igen den næste morgen at stå op for igen at gå til sit arbejde – sådan vender mennesket tilbage til det fysiske liv og ifører sig det fysiske legeme. Og når arbejdstiden er forbi, lægger det igen denne dragt i det, vi kalder døden, og går over i den hviletilstand, der her er beskrevet. Og når denne hvileperiode er forbi, ifører mennesket sig igen et nyt legeme som ydre klædning og tager igen af sted for at begynde en ny dag af det fysiske liv, hvor det fortsætter sin udvikling fra det punkt, hvor det sluttede. Og dette lange liv fortsætter, indtil mennesket når det guddommelige mål, som er hensigten med livet.

Disse informationer er sikkert nye for dig, og eftersom de er nye, opleves de måske underlige og ulogiske. Og alligevel kan alt det, jeg her har sagt, bevises, og det er blevet undersøgt mange gange. Men hvis du ønsker at lære mere, må du studere den litteratur, der findes om disse emner, for i en lille bog som denne med et begrænset emne, kan jeg kun komme med kendsgerninger og ikke forsøge at komme med beviser.

Bekymringer i efterlivet

Nogen vil måske spørge, om de døde ikke plages af bekymringer for deres efterladte. Det sker af og til, og bekymringerne forsinker deres fremskridt. Derfor bør vi så vidt muligt undgå at være årsag til bekymring. Den døde bør være helt fri for alle tanker, der drejer sig om det liv, der nu er forladt, for den døde bør udelukkende beskæftige sig med den nye tilværelse. De, der i det fysiske liv har ladet sig vejlede af den nu afdødes råd, bør forsøge at tænke på egen hånd, for ellers vil de fortsat være afhængige af den døde. Det vil forstærke de bånd, der binder den døde til den fysiske verden, som nu er forladt. Derfor er det altid en god gerning at tage sig af de børn, som en afdød efterlader sig, for på denne måde gør man ikke alene godt mod børnene, men befrier også den afdøde fra ængstelse og gør det nemmere at følge vejen ind i lyset.

Hvis den afdøde under sit fysiske liv er fyldt med tåbelige og blasfemiske religiøse dogmer, medfører det ofte angst for den fremtidige skæbne. Men heldigvis er der i den åndelige verden mange, som har påtaget sig opgaven at opsøge mennesker, der lider under denne misforståelse og ved hjælp af en rationel forklaring oplyse dem om de faktiske forhold. Det er ikke alene afdøde, der gør dette, for der er også mange fysisk levende mennesker, som hver nat i søvnperioden anvender tiden i den indre verden til at hjælpe de døde, mens det fysiske legeme sover. De forsøger at befri folk for angst eller lidelse ved at forklare dem sandheden i hele dens overvældende skønhed. Al lidelse kommer af uvidenhed. Fjern uvidenheden og lidelsen er forbi.

Børnene i efterlivet

Et af de mest sørgelige tilfælde af tilsyneladende tab er, når et barn går bort fra den fysiske verden. Omgivelserne og barnets forældre står tilbage, ser barnets tomme plads og savner dets kærlige latter. Hvad sker der med børnene i den åndelige verden? Af alle, der går over i den, er de måske de lykkeligste, for de føler sig øjeblikkeligt hjemme. Glem ikke at de ikke mister deres forældre og søskende eller de legekammerater, de holder af. De leger bare med dem i den periode, vi kalder natten i stedet for om dagen. Derfor har de ikke nogen følelse af tab eller adskillelse. Mens det er dag i den fysiske verden, er de aldrig alene, for ligesom her samles børnene og leger på "de himmelske marker", der er fyldt med helt specielle glæder. Vi ved, hvordan et barn i den fysiske verden kan have det sjovt med "at lade som", idet det foregiver at være en eller anden figur fra et eventyr – eller det spiller hovedrollen i alle slags pragtfulde fantasier. I den højere verdens finere stof iklæder tankerne sig synlige former, og på denne måde får det barn, der forestiller sig, at det er en bestemt helt, hurtigt og midlertidigt heltens virkelige udseende. Ønsker det et eventyrslot, kan det bygge et slot med tanken. Ønsker det en hær for at være general for den, vil hæren straks være der. Blandt de døde er børnene derfor altid glade – ja, ofte endog jublende glade.

Børn har forskellige anlæg, og hvis deres tanker intuitivt vender sig imod religiøse emner, finder de altid, hvad de søger. For engle¹ eksisterer faktisk. De er ikke bare religiøse fantasifostre. Og de, der trænger til deres hjælp – de, som tror på dem – føres sikkert til dem, og de vil opleve, at de er venligere og mere strålende, end de nogensinde har forestillet sig.

Der er mennesker, som ønsker at se Gud i stoflig form. Selv disse mennesker bliver ikke skuffede, for den indre verdens undervisere lærer dem, at alle skikkelser er Guds skikkelser. Han er allestedsnærværende, og de, som tjener og hjælper selv de laveste af Hans skabninger, tjener og hjælper i virkeligheden Ham. Børn holder af at være nyttige. De vil gerne hjælpe og trøste. De har store muligheder for at give hjælp og trøst til de uvidende i den højere verden, og mens de bevæger sig rundt i den åndelige verden for at udføre deres barmhjertigheds- og kærlighedsgerninger, lærer de sandheden af den skønne gamle læresætning: *"Hvad I gør imod den ringeste af mine brødre, det gør I imod mig"*.

---

1 Åndsvidenskabens betegnelse for engle er "devaer". Deva betyder "strålende" eller "skinnende". De laveste er rene naturånder. De er bevægelse, de legemliggør energi og opbygger former med energi på alle niveauer. De giver alt, hvad der er manifesteret form. De højeste devaer svarer til kristendommens engle og ærkeengle.

Og de spæde børn – de, som endnu er for små til at lege? Vær ikke bekymret for dem, for utallige afdøde mødre længes efter at trykke dem til brystet, tage imod dem og elske dem, som om de var deres egne. De helt små børn plejer kun at blive i kort tid i den åndelige verden, for de vender hurtigt tilbage til den fysiske verden – ofte til de samme forældre. Apropos de små børn så opfandt middelalderens munke en særlig bestialsk grusomhed. De påstod nemlig, at *udøbte* børn var tabt for deres kære for altid. Dåben er et ægte sakramente og det gavner, men hvor i alverden kan nogen tro, at fraværet af et ydre ritual kan gribe ind i Guds evige loves virkning – eller forvandle Ham fra en kærlighedens Gud til en ubarmhjertig tyrant?

Spiritisme

Foreløbig har vi kun talt om muligheden for at komme i forbindelse med de døde ved at løfte os til deres niveau under søvnen – og det er den normale og naturlige måde. Desuden findes den unormale og unaturlige måde, der anvendes af spiritismen, hvor man i seancer får døde til at iføre sig et lavere legeme (af æterisk stof), og på denne måde kan de bliver synlige for det fysiske øje et kort øjeblik. De, der studerer den esoteriske lære, anbefaler ikke denne metode, dels fordi den ofte holder den døde tilbage i udvikling, dels fordi der er stor usikkerhed forbundet med metoden, og endelig er der stor risiko for bedrag. Emnet er alt for stort til en detaljeret beskrivelse i en lille bog som denne, men det er grundigt behandlet i bogen: *På den anden side af døden (The Other Side of Death)*, og her omtales nogle tilfælde, hvor de døde på eget initiativ åbenbarer sig på forskellige måder – som regel fordi de ønsker, at vi skal gøre noget for dem. I alle disse tilfælde vil det være klogt så hurtigt som muligt at forsøge at finde ud af, hvad det er, de ønsker, og – hvis det er muligt – at opfylde deres ønske, så de kan få fred.

Der er ingen grund til at sørge

Hvis du har været i stand til at acceptere, hvad jeg allerede har fortalt, vil du nu forstå, at selvom det er naturligt, at vi føler sorg, når pårørende dør, så er sorgen alligevel en misforståelse, og den er skadelig. Det bedste vi kan gøre, er at forsøge at overvinde den. Der er ingen grund til at sørge over de døde, for de er trådt ind til et langt større og lykkeligere liv. Hvis vi sørger over vores indbildte adskillelse fra dem, sørger vi over en illusion, for i virkeligheden er vi ikke adskilt fra dem. Desuden opfører vi os selvvisk, for vi tænker mere på vores eget tilsyneladende tab, end på den store og ægte fordel, som de har vundet. Vi må bestræbe os på at blive fuldstændig uselviske, for det burde al kærlighed i virkeligheden være. Vi må tænke på *dem* og ikke på os selv – ikke på, hvad vi ønsker eller føler, men kun på hvad der er bedst for dem og for deres udvikling.

Når vi sørger – når vi lader os overvælde af sorg og nedtrykthed – udsender vi en tung sky, der formørker himlen for dem. Deres hengivenhed og deres medfølelse med os gør dem modtagelige for denne skadelige indflydelse. Vi kan bruge den kraft, som deres hengivenhed giver os, til at hjælpe dem i stedet for at virke hæmmende på dem, men denne erkendelse kræver mod og selvopofrelse. Vi må fuldstændigt glemme os selv i vores alvorlige og kærlige ønske at hjælpe de døde bedst muligt. Alle tanker og alle følelser påvirker dem. Lad os derfor sørge for, at der ikke hos

os opstår nogen tanke, som ikke er upersonlig, hjælpsom og opbyggende. Når der er stor sandsynlighed for, at de er bekymrede på vores vegne, så bør vi forsøge at være i godt humør, sådan at de kan føle sig sikre på, at der ikke er grund til at være bekymrede for vores skyld. Hvis de under det fysiske liv ikke har fået eksakte oplysninger om livet efter døden, bør vi efter bedste evne forsøge at erhverve disse oplysninger, for det giver os mulighed for at kunne videregive dem under vores natlige samtaler med dem. Da vores tanker og følelser meget let afspejles i deres, bør vi sørge for, at vores tanker og følelser er positive og opmuntrende. *"Om I kender disse ting, velsignede er I, når I gør dem"*.

Prøv at forstå altings enhed. Der er én Gud, og alle er ét i Ham. Hvis vi bare kunne blive fortrolige med tanken om den evige kærligheds enhed, ville vi ikke længere opleve sorg, for vi ville forstå – ikke alene hvad angår os selv, men også de mennesker, som vi holder af – at hvad enten vi lever eller dør, så er vi dog dele af Guds enhed. Og vi lever, bevæger os og har vores liv i Ham, både i denne og i den kommende verden. Sorgen skyldes uvidenhed. Jo mere vi ved, desto større tillid vil vi få, for vi vil føle os overbeviste om, at vi og vores døde er i den fuldkomne magts og den fuldkomne visdoms varetægt, der ledes af fuldkommen kærlighed.

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk